

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félsz évre 4 frt — kr. ¹⁰⁰/₁₀₀ Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. ¹⁰⁰/₁₀₀ Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetmények intézendők.

Választási mozgalmak városunkban.

Mult vasárnap f. hó 18-án d. u. 2 órakor a „Központi“ szálloda kert-helyiségében a K o s s u t h párt rendkívül látogatott közgyűlést tartott.

F a r a g ó Antal pártelnök rövid hazafias beszéd kíséretében nyitotta meg a gyűlést és ajánlotta K o s s u t h Ferenczet képviselő jelöltnek. Általános lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták az elnök szavait és K o s s u t h Ferenczet egyhangulag kiáltották ki Csongrád város képviselő jelöltjének. Erre dr. H o f f m a n n Arthur K o s s u t h Ferencz szövegét a választókhoz olvasta fel, melynek minden pontja tetszésvihart aratott.

L u d r o v a i T ó t h István a 48-as eszméknek e tántoríthatlan híve tartott azután hazafias és lelkesítő szónoklatot a néphez és felszólította a választókat, hogy a képviselőt ajánló ívet írják alá, a mi meg is történt. A jelenvolt száz meg száz pálgár erre zászló alatt, zene kíséretében K o s s u t h Ferenczet éltetve átvonult a „Polgári Kör“ helyiségébe. Itt S z a r k a Sándor ur ösz hazafi megbotránkozásának adott hathatós kifejezést, hogy a kormánypárt jelöltjét ezen ellenzéki körbe, melynek 3 ember kivételével minden tagja 48-as érzelmű, meghvi-

ták. Megütödvé hallgatták ez őszinte szavakat és az elkövetett helytelenségnek tudatára ébredve bűnbánólag beismerték hibájukat, hogy a meghívást nem elleneztek.

Dr. H o f f m a n n Arthur beszélt azután általános figyelem között, rámutatva a kormánypárt visszaéléseire és lelkesítve a népet a jogaiért való alkotmányos harcra. Őva intette a választókat a választáskor tanusítandó közönytől, mert akkor maguknak tudhatják be a jogfeladással járó anyagi és erkölcsi hátrányokat.

A szónoknak tényleg sikerült is a ki nem halt csak alvó hazafias érzelmeket életre kelteni és azt a benyomást nyertük, hogy a h á r o m i s m e r t u r kivételével, kik a G a j á r i párthoz csatlakoztak, mindannyian K o s s u t h r a f o g n a k szavazni.

Ez erkölcsi siker után a tüntetők eltávoztak.

A Kossuth párt győzelme bizonyos. — Kossuth Ferencz urat, az imádásig szeretett képviselőjelöltet, hétfőre f. hó 26-ára várják elhívvei.

Parlamentarismus.

(Folytatása és vége.)

Az Európában divó állami és társadalmi rend a versengésre és az osztályharcra van alapítva. S ebben a tekintetben a francia köz-

társaság semmiben sem különbözik sem az angol vagy olasz királyságtól, sem a német császárságtól. Utóvégre is alkotmányos államban az a körülmény, hogy az államfő örökölt jogon vagy választás folytán kormányoz (ha ugyan kormányoz), teljesen mellékes s a nép szabadságára és jólétére alig van befolyással. Bizony a velencei köztársaság polgárai nem élvezték az egyéni szabadságot oly mértékben, mint a holland királynő alattvalói; míg a lagunák városában a hármak tanácsa, inquisitioja rémségben tartott mindenkit; a görög király még házi szolgájának voksa fölött sem rendelkezik.

Ha eltekintünk Orosz- és Törökországtól, az európai államok mind dicsékszenek az alkotmányossal. S bár többnyire alkotmányos monarchiáknak vannak kvalifikálva, tulajdonképen a „systeme representatif“-nek hódolnak, A mai Európában a „Parlamentarismus“ uralkodik.

Igenis, uralkodik a parlamentarizmus, vagy a hol nem uralkodik, ott harczol a legfőbb hatalomért. Mert minden kormányzási fak-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

CZIPRA.

Irta: Polgár Géza.

Az az édesdeden csobogó patakocská mesélte el fünek, fának, bokornak; onnan a lenge szellő szárnyain jutott el a csacsogó, madárkákhoz az a mese a mely tölük hozzám szállott és én úgy el tudok tűnődni, a csodaszép Czipra sajtóságos történetében. Tüzes vére gyújtó szikrákat hajtott az ő mélységesen fürkésző szeméibe s jó és rossz sorban egyaránt a szabadságszeretetre ingerelte őt. Ebben jócskán volt része Cziprának, mert azt tehetett a mit akart. Vajda apja viskójában, a mely ott roskadozott annak a sokat tudó pataknak a partján, annak a szomoruan susogó gesztenye falomb árnyékában. És ez mind a Vasváry báró birtokán feküdt. Itt élt Czipra, ebben az utált környezetben, a melyet mindenki rettegett, mert a sok rongyos cigány félelmetes viselkedése, rossz hire elijesztette az embereket a környékről. Hét vármegyében sem volt olyan szép leány mint a minő Czipra volt. Parázs szemei felejthetetlen

emléket égettek annak a lekébe, a ki egyszer közéjük nézett. Bogár fekete haja reudetlenül omolt alá, szinte vöröses barna nap égetett vállán. Hiszen egyebet sem tett egész napon át, mint segített dolgozni az öreg Vajdának, a mikor az hajlított az izzó vasakat, a melyeket aztán karjára vett kosárral hordozott szerte a faluban, hogy pénzzé vagy elemőzsiává tegye.

Juszó, — a Vajdának haragos ellensége, egy deli termetű cigány legény, mindig ott settenkedett a szépséges Czipra körül, de az öreg villamos tekintete, meg az a meg-megforgatott kalapács elűzte Juszt, és így csak lopva találkozott szeretőjével. Ilyenkor ha összejöttek, sokáig elbeszélgettek. Sokáig elábrándoztak ama szenvedélyesen bánatos hegedűszó mellett, amit Juszó csalt ki hozzánk szerszámából. Minden földi boldogságukat a körül a piczi máglya körül találták föl, melyet néhány galyacsakból összeraktak és a melyen megsütögetve egy-egy darabka húst — elbámultak mindaddig, a míg valamelyik purdézéjjel nem rebbentette őket azzal a hirrel, hogy jön a Vajda. Nem féltek ők ketten seukitól sem, csak attól, ha az öregem ki-

vül rájuk ijesztett a gazdag Vasváry báró délczeg katona fia, a ki naponta arra lovagolt és a kit a cigány leány tudtán kívül csábított oda elbűvölő szépségével. Czipra ilyenkor félve borult Juszó kebelére, a ki nek szemei szinte vérbe borultak a hús-szár láttára, a ki talán már egyszer más-szor meg is csipkedte a Czipra napsütötte arcát.

A fiatal báró egy szép napon beállított a toprongyos vén cigányhoz, hogy elkérje a leányát s csak nagy nehezen tudta megértetni az öreggel, hogy a leányát feleségnek akarja, nem csak szeretőnek. Igen soká Tamáskodott az öreg, azonban a fiatal báró hatalmas nagy összeget ígért az öreg Vajdának, ha odaadja a leányát, sőt ki is rakta az öreg elé az ezres bankókat. Leirhatatlan az a zavar, bizonytalan állapot, a melynek hatása alatt az öreg leányát a bárónak átengedte. A leány nem ellenkezett, mert tudta, hogy el van veszve, ha atyjának, a kérlelhetetlen szigorú Vajdának szót nem fogad.

*

Czipra el sem bucsuzott semmitől, senkitől. Ugy hagyta el szótlánul a viskót, a

tor az egyeduralomra törekszik, s nem osztja meg szívesen a hatalmat másokkal. Ez az oka az örökös és korántsem üdvös versengésnek a törvényhozó és végrehajtó hatalom közt. Legkevésbé káros ez a versengés ott, hol mint minálunk, a végrehajtói hatalom, a kormány, a törvényhozó testületek kebeléből, ezek többségéből kerül ki. De még az ilyen kormány is, hogy életét fenntartsa, kénytelen minden képzelhető eszközzel összetartani többségét, a mi elég bajnak a kuforrása. A többségnek ez a közvetett uralkodása arra vezet, hogy minden ügyet csak pártszempont szerint bírálják és a pártharcok lekötik azt az időt, melyet a komoly munkának kellene szentelni.

A sokfejű parlament, a született és választott törvényhozók pedig nem mindig igaz és hű képviselője a „veszett akaratának,” a milyennek gerálja magát. Nem lévén kötve intrukcióhoz, utasításhoz a képviselő szabadon érvényesíti a saját egyéni akaratát, melynek nem kell szükségképpen mindenben meg egyeznie megbízóinak, választóinak akaratával. Ezek a választók, bizonyára szintén kiveszik a maguk részét a kormányhatalomból. A menyinyiben ők küldik a parlamentbe azokat a t. képviselőket, kiknek többsége kebeléből alakul a kormány. Felküldik pedig őket ígéretekkel telt programbeszédnek alapján, melynek hangzatos frázisait gyakran nem értik ugyan, de azért gépiesen ismételtetik.

És az ilyen nép, mely nem képezi értelmes, öntudatos egyének összességét, hanem nagyobb részben csak egy lomha test, mely al-

kotmányos jogait alig érti és értelem nélkül gyakorolja, az ilyen nép igazán marad a Verbóczy-féle „miseria plebs.” Csak ne hiába keresse a szem ama nemes embereket, kik a nemzetet képezik.

P.

A vármegyék közigazgatása.

Még mindig nem tudjuk, mi lesz a vármegyék közigazgatásával: megfogja-e oldani a kormány e kérdést rövid időn? Kijelöli-e az államosítást legalább a jövő ülészak legelső teendői közé?

Ugy vagyunk ezzel a kérdéssel, hogy a halasztgatás által olyan égetővé vált, hogy államférfiaink nem mernek hozzáfogni az elintézéséhez mert a kezüket féltik. Az igaz hogy a tárcájukba is kerülhet.

Ne felejtjük az alig négy év alatt történeteket, a Szapári-féle több száz szakaszból álló törvényjavaslat hosszú és eredmény nélküli tárgyalásait, melyek a becsület megmentésére úgy vezethettek, hogy Szapáry a több százból az elfogadott egy mellé még egy paragrafust csinált. Világos hogy a többség akarata megtört ekkor a kisebbség ellenállásán.

De az is világos, hogy ez a két szakaszos törvényből kifolyólag közigazgatásunkat rendezni és államosítani lehet.

Itt az ideje, hogy végre a vármegyék és városok lapjai újra foglalkozzanak e kérdéssel. A quóta, a kereskedelmi szövetség miként való megújítása annyira gondolkozóba ejti az államférfiakat, hogy ez a kérdés úgy látszik a többi nagyjelentőségű kérdéseket eltolta a szőnyegről. Pedig ledközelebb szőnyegre kell kerülnie!

Megyei és városi közigazgatásunkban a legrendetlenebb állapotok uralkodnak, visszaélések, visszaélésekre halmozthatnak és a sajtó nem győz számot adni a különböző közigazgatási bajokról, visszaélésekről, a szebbnél szebb polgármesteri és árvaszékülnöki sikkasztásairól, fegyelmi vétségekről stb.

Ezek a bűnök, ez évtizedek óta élő és terjedő bűnös manipulációk tönkre teszik közigazgatásunkat, mely ma már a korrupciót ápolja, melynek bélelt bölesője lett.

Avagy a közigazgatás rendezettségét emeli-e egy városban, ha polgármesteréről kisütik, hogy szabálytalanságot követett el s elítélik a fegyelmi bizottság tagjai 300 frt. pénzbírságra és ezután hódolattal visszahelyezik a polgármesteri székebe? Avagy a közigazgatás rendezettségét és tekintélyét segíti elő mikor a városi és megyei közgyűléseken az ellenzéki pártok megtámadják az előjárókat, piszkos kezűeknek nevezik és piszkos üzemekkel gyanúsítják?

Erre azt felelhetik, hogy mindez megtörténhetik ezután is. Lehet polgármester sikkasztó ezután is és ezután is ki lesznek téve a városi tisztviselők, a manipulálás gyanújának.

(Folytatás köv.)

Ujdonságok.

— **Kossuth Csongrádon.** Villám gyorsan terjedt el a hír f. hó 24-én városunkban, hogy a függetlenségi 48-as párt képviselőjelöltje, Kossuth Ferencz f. hó 26-án (hétfőn) délelőtt — Szentesen át — városunkba érkezik. A függetlenségi 48-as Kossuth párt végrehajtó bizottsága nyomban megtette az intézkedéseket, a képviselő-

csacsogó patakat, a purdékát, a Vajdát, mint a fonnyadtan elhulló falevél az ágat. Még Juszóval sem találkozhatott, mert a báró tüstént elvitte őt magához. Nemsokára ragyogó új ruhába öltöztette Cziprát, neveltette, mivelte a lelkét, esztét; még a szívét is odaszoktatta a magáéhoz, hatalmas, rendithetetlen türelmével, csodaszzerűen forró szerelmével. Cziprából előkelő asszonyt teremtetett egy év alatt és feleségül is vette. Báróné lett a szegény, mindenünnen kiűzött cigány leányból, a férjét, a ki őt ennyire szereti, imádja, holott ura és parancsolója Czipra lassanként meg is szerette. Már-már elfelejtett mindent, a mi még csak emlékezetben is odafüzte volna a cigánysátorhoz. Jóllehet mindene megvolt Cziprának, mégis hiányzott valamije, a mit nem tudott kifejezni, de a mi bántotta a szívét nem hagyta nyugodni a lelkét. Hiába faggatta a báró, hogy valljon meg mindent, nem tudott czélt érni vele. A báró Juszóra gondolt, de neje ezeket a gondolatokat eloszlatta epedő csókjaival, szerető öleléseivel. Lassan-lassan beletörődött a báró, neje sajtóviselkedésébe, a mikor a titok ki-derítésére váratlan alkalom kínálkozott.

Egyszer a mint együtt ültek, szerelmesen átölelve egymást, mélabusan szólalt meg a távolban egy szál hegedű hangja. Szomorú volt a nóta, a melynek hangját erre hordta a titokzatosan susogó szél. Tudta az, hogy hova szállítsa ezeket a reszkető hangokat: A Czipra szívébe.

És ezek a hangok csak élesztették a lelkében szunnyadozó szenvedélyt, így huzta ezt a nótát Juszó is, de hányszor . . . akkor, a mikor a patak partján az apa viskója mellett elábrándozott Czipra a Juszó meg a maga boldogságán . . . De nem szólt semmit a férjének, mert hisz őt szeretnie kell, — megcsalni halált érdemlő büntetést volna. Csak két könnyesepp gördült alá barna arczatán; ezt el nem titkolhatta mert ezek az ura kezefején folytak széjjel.

Elmult azonban ez is, mint egy édesbus röpke álom. Czipra most csak arra kérte az urát: engedné meg neki, hogy egy napon át azt tehesse, a mit akar, de — egyedül. Minden boldogsága ettől a naptól függne.

Készséggel engedett a báró neje kérésének. O maga lóra ült, s elment a háztól. Czipra a mint egyedül érezte magát, szótlanul tért szobájába. Itt félredobta minden

élességét. Selyem kötösét, a mely pompásan feszült meg gyönyörű természetén felszerélte ránczos, piros szoknyácskájával, pityke gombos janklicskájával; fejére piros kendőt kötött. Ezeket magával hozta emlékül, ezekben az emlékrongyokban hagyta el az atyja házát. Azután karjára vette a vasszerszámos kosarat és utra kelt gyors léptekkel, ment egyenesen a 2 viskó felé, a mely tájról újból hallani vélte azokat az édesen zsongó hangokat, a melyek már annyiszor átjárták a szívét. Végre elérte az apja házát. A viskó épp úgy állott, mint a mikor elhagyta. Ott zsörtölődött a vidám patakoeska a partjával, ott susogtak a régi ösmerős fák is, a melyek láttára hevesen emelkedett a Czipra örömtől duzzadó keble. Csak belül a viskóban volt minden máskép. Az öreg Vajda rég elhalt azóta, a purdék megnöttek, más Vajda ült a fujtatónál más volt ott most minden arc. Kérdőleg tekintettek a jövevényre, a ki csaknem reszketett félelmében. Juszóra kérdezett, de választ senkitől sem kapott. Egyik sem akarta megismerni Cziprát, egyik sem akart szólni hozzá, habár tudták, hogy kicsoda. Kis vártatva kitámolygott a kunyhóból egy

jelölt ur minél fényesebb fogadtatása érdemében. Kossuth Ferencz hétfőn délelőtt tartja programbeszédét, a templom-téren.

— **Uj járásbíró.** A Szarka Mihály volt helybeli járásbíró nyugalmába vonulásával megüresedett járásbírói állásra, az igazságügyminiszter, Szappanos Sándor királyhalmeczi járásbírókat helyezte át Csougrádra.

— **Választási mozgalmak.** Csongrádvármegye központi választmányja, a f. hó 20-án délután tartott ülésében tette meg az országgyűlési képviselőválasztások előkészítésére vonatkozó intézkedéseket. E szerint a képviselőválasztás a tápéi és szegvári kerületben a f. hó 28-án, tehát a csongrádi választással egy napon lesz, mely különben az egész országban döntő nap gyanánt jelentkezik a választási harcban, miután a választások túlyomó részét e napra tűzték ki már eddig is. A szavazás a szegvári kerületben Szegváron, a régi vármegyei székhely közgyűlési termében, a tápéi kerületben pedig Tápén, a község háza tanácskozó termében történik. Választási elnökül kiküldte a központi választmány a szegvári választáshoz Csató Kálmán dr. várm. tisztb. ügyészt, h. elnökül Tary István I. aljegyzőt. Jegyzőül pedig Varga Károly mágocsi és Orosz János Szegvári jegyzőket; a tápéi választáshoz elnökül Cicatricis Lajos dr. várm. főjegyzőt — helyettes elnökül Burg Dénest, jegyzőül pedig Pity István sövényházi és Molnár István sándorfalvi jegyzőket.

— **Póru jár Amor-fogó.** Szepesi (Veres) Annától f. hó 18-án d. u. két könnyű vérű leányzó névszerint Vetró Mari és Kovács Eszti 220 frt elemelése után megszöktek. Kocsiu mentek át Félégyházára, s onnan gyorsvonaton Bpestre utaztak a kiállítás megtekintésére, itt a pénz egy részét saját fenntartásukra fordították, a többin pedig ékszereket és ruhásműveket vásároltak. Vetró Mari Félégyházán tartóztatták le s 72 kr. készpénzt találtak nála. Kovács Eszti Nagy-Abonyban, s 20 frt készpénzt találtak nála. Csendőrségünk f. hó 22-én este hozta őket Csougrádra s átadta a helybeli kir. járásbíróknak.

— **Áthelyezés.** Gróber György adótiszt h. ellenőrt a m. kir. pénzügyminiszter — saját kérelmére — Kecskemétre helyezte át.

— **Kacziba György megbicskázói a napokban álltak a szegedi kir. törvényszék előtt.** Gulyás István és társa Nagy István Ferencz, tagadták, hogy ők Kacziba Györgyöt megbicskászták. A tárgyalás alkal-

mával azonban beigazolást nyert, hogy vádlott társak Kaczibát balkarjáján és fején súlyosan megsebesítették. A törvényszék mivel Kacziba sebei 20 napon tulgyógyultak csak be, súlyos testi sértésért Gulyást 2 havi, Nagy István pedig 1 havi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen egy vádlottak mint az ügyész felebbezést jelentettek be.

— **Legujabb szenzáció.** Londonban egy szappant találtak fel, mely nemcsak mos, hanem tetszesszerűen színeket is festi a legfinomabb szövetet, bársonyt, csipkét stb. Sajátságos, hogy sem a kezét, sem az edényt nem fogja, míg a festett tárgy színtartó és nem fakul meg. Az angol gyár ezen találmány elárúsítását, mely *Maypole Soap* néven jön forgalomba, már Magyarországon is megkezdte.

— **A belügyminiszter rendelete.** A belügyminiszter a törvényhatóságok körrendeletet küldött, a melynek tartalma a következő; A közrend és béke megőrzése, a személy és vagyoubiztonság fenntartása mindenkor a törvényhatóságok önkormányzati hatóságából kifolyó egyik kiváló jogát és köteletségét képezvén. részéről különös súlyt fektetnek arra, hogy a törvényhatóság a küszöbön álló képviselőválasztási mozgalmak alatt és a választások idején e jogát teljes mérvben érvényesítse és abból folyó köteleységét pontosan teljesítse. Nem szükséges a törvényhatóságot figyelmeztetnem, hogy bármely visszaélés vagy büntény, azért, mert az a választási jog, a közjogok eme legfontosabbika és legszebbikének gyakorlása közben követtetetett el, nem eshetik enyhébb beszámítás alá. A folyó év október hó végén és nov. hó elején mezejtendő általános képviselőválasztások alkalmából felhívom tehát a törvényhatóságot, hogy önkormányzati hatáskörében jó eleve tegyen meg minden szükséges intézkedést a végből, hogy a képviselőválasztási mozgalmak alatt ép úgy mint a választás idején, törvényre ütköző és államellenes igazgatások, törvénytelen cselekmények, rendellenességek és zavarok elő ne forduljanak és ha mégis előfordulnának, azok a törvény értelmében rögtön megszüntessenek és szigoruan megtoroltassanak.

— **Eljegyzés.** Frind Lajos a „Szelhoffer-féle vendéglő bérleje, a napokban tartotta eljegyzését, özv. Mészáros Istvánné szeretetreméltó leányával, Annuskával.

— **Szabadelvi meghívót vettünk** mely szószerint így hangzik: „Meghívó. XX. urát mint pártunk tisztelt tagját az 1896. évi október hó 25-én délelőtt 9 órakor a „Pannonia“ szállodában levő parthelyiségben tartandó értekezletre tisztelettel meghívjuk. A szabadelvi-párt elnöksége.

csolt, hogy tüstént vegye fel azt a ruhát a melyben tegnap távozott, s hagyja el házat azonnal, mert nem akarja többé utját általani boldogságának. Az asszony fuldokló zokogással esdekelt bocsánatért, de hiába. A báró kitérte az ajtót és minden habozás nélkül utuak eresztette . . .

*

Benn a cigányviskóban talán még most is folya a dorbézolás, ha Czipra be nem állit, jajveszékelve a Juszó halálhírével.

Juszó felakasztotta magát segítetek!

A lárma, a zaj most elült, de Juszó, meg mentésére senki sem sietett. E helyett a viskó egyik zugából, mint egy bősült oroszán ugrott elő egy magas szép leány szakasztott olyan minő Czipra volt. Talán a testvére . . . Egy szökéssel mellette temett és markolatig döfött egy rozsdás, hegyes tért Czipra szívébe, akkor egy jajszó nélkül, holtan rogyott össze.

Ezt Juszóért kaptad, menj utána, ha még most is szereted . . . Igy végződött a Czipra szomorú esete.

— **Esküvő.** Lévai Pál városunk szültötte e hó 27-én tartja esküvőjét Zubek Rókus városi képviselő kedves leányával, Mariskával.

Valóságos Isten áldása köhögésnél, rekedésnél, elnyálkásodásnál, a tüdő- és torok betegségeknél **EGGER díjjutalmazott Mell Pasztillái, és senki el ne mulassza** — saját jól felfogott érdekében — azoknak *idejekorán* való használatát. Számtalan elismerő hálauyilatkozat tanuskodik elvitázhatlanul e kitünő szer biztos hatása mellett, kapható **25 kr, 50 kr és 1 frtos** eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: *Nádor-Gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17. sz.*

— **Az ezredéves országos kiállítás be- zárása.** Az ezredéves országos kiállítás be- zárása november 2-án fog végbemenni. A kereskedelemügyi miniszterintézményben, — mint a „Magyar Kereskedők Lapja“ értesül, — érdekes eszme merült fel: arról van szó, hogy a kiállítás, ünneplés bezárása után még két hétig nyitva tartassék belépti díj nélkül, hogy a szegényebb néposztály, a mely a millenniumis kiállítás fényében nem gyönyörködhetett, szintén kivehesse részét a nemzet ünnepeiből.

— **KISZAKADÁS ELLEN BISZTOS** kettőtérű gyermekharisnyak, egyéb kitünő gyapju- és pamuc-árak legjutányosabbán **HEYEK ADOLF-NÁL**, Budapest, Szervita-tér 8. kaphatók.

— **NAGY LYONI SELYEM OCCASIO. 50000 méter legujabb selyem** érkezett a 0.64—1.25 frtig **WEINER MÁTYÁS** divatruházába (Budapest, Audrássy-ut 3.) Minták ingyen és bérmentve.

— **Diszes papírlámpák kaphatók Szilber** János könyvkereskedésében.

— **T. olvasóknak melegen ajánljuk NEUMANN M.** hiruves és szolid céget (Budapest, Múzeum-körut 1.) *hol kész férfi és fru-ruhák* leguagyobb választékban kaphatók.

Érdekes, lapunk mai számában Heckscher József szerencse-jelentése Hamburgból. Ez a bankház az itt és a környéken nyert pénzek pontos és a legnagyobb titoktartás mellett eszközölt kifizetésével olyan jó hírnévre tett szert, hogy épp ezért felhívhatjuk a t. közönség figyelmét a lapunk mai számában levő hirdetésére.

Báli-selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként valamint, fekete, fehér, színes, **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 színés mintázatban stb.) megrendelt áru postabér és vámentesen házhoz szállítva mintákat postafordultávküld: **HENNEBERG G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyár a Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

Irodalmi rovatunk különös érdeklődéssel kísért a **Szalay Baróti-féle** millenárius „Magyar nemzet történetét, melyből most a kiadóhivatal, a Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) cs. és kir. udv. könyvkereskedése Budapesten a 18-ik füzetet küldte be hozzánk. Ez történelmünk azon nevezetes korszakát tárgyalja, mely az 1608 évi bécsi békében találja befejezését, vagyis Bocskay befejezését, Rudolf király uralkodásának utolsó éveit, s utóda, II. Mátyás király trónraléptét. Füzetünk műmelléklete ismét remek s Zrínyi Miklósnak, a költőnek és jeles hadvezérnek arcsképe, Bouttats Gellért egykoru metszetében. Mily érdekesek a füzet többi illusztrációi ime következő sorozatuk mutatja. Bocskay István aláírása, Bocskay István koronája, Bocskay István koronázása, a bécsi béke befejező sorai, Achmed szultán megerősíti a zsitva-toroki békét, Bocskay István diszbuzogánya, Rákóczy Zsigmond erdélyi fejedelem, Mátyás főherceg, a magyar koronát átadják Mátyás főhercegnek, II. mátyás koronázása, Illésházy István nádori siremléke.

felelmetes alak, egy elmeháborodott tekintetével, kezében hegedűt szorongatott.

Juszó volt. Cziprának még erőre sem volt szüksége, hogy visszatartsa magát attól, hogy ennek az embernek a nyakába boruljon. Juszó végre megszólalt, elmondta, hogy régóta vár már rá, neheztelt is, hogy bucsuzás nélkül ment el, de most örül, hogy visszajött. Tudta, várta őt nehezen. Megkínálta máglyán sült hussal, huzott most úgy, hogy mindegyikük féktelenül kurjongatni, tánczolni kezdett. Csak egy magas, szép leány nézte Juszót és különösen Cziprát nyugtalanul. Szakasztott olyan volt ez a leány mint Czipra. Talán a testvére . . . Juszó közeledett Cziprához, de az egy szökéssel kiünn temett a kunyhóból. Egyenesen hazafelé vette az útját, hálát adva Istennek, hogy bántatlanul szabadult abból a rut fészekből, Férje a báró egész utca nyomon követte, mindent látott csak azt nem tudta, hogy benn a viskóban mi történt. És ez végzetes volt mindegyikükre nézve. Férje, a miut haza tértek, kérte, mondand meg neki, mi történt ott a kunyhóban. Czipra szomoruan azt felelte, hogy azt magával viszi a sirba! Erre a báró ráparan

Közgazdaság.

Gabonaüzlet. Reich (Jenő és tsa jelen-tése). A külföldi piacokon a szilárdulás tovább tart. A forgalom állandóan élénk. A mi piacunkon is az összes gabonacikkeket jó kereslet és emelkedett árakon helyezték el. Buza elérte a már rég nem látott 8 frtos árt. Rozsért 20—25 krral magasabb árt Árpáért 4—7.30 frt. Zab csendes 5.50—6 frt. Tengeri 4—4.10 frt.

CSARNOK.

KÉTSÉG

Talán? ... Talán van? Hát ki tudja — lélek titka mély titok.
Élünk, nyomorgunk napról-napra, — Van-e ki tün más sorsot kapva? — S ha a halál ajtót nyitott: Soha, senki föl nem fődözte, Mi vár ott lenn? Mi lesz velünk? Talán? Talán van! Hát ki tudja? ... lehet, hogy újra ébredünk.

Csvossy Miklós.

FUMUS.

Sokszor össze találkozunk . . . .
Utcasarkon, sétatéren,
Elhaladtok én mellettem —
Te beteg, hófehéren.

Férfed kérdi: ki ez ember??
És te ne rem nem találd,
Mondd ki bátran férj-uradnak;
A te első ideáld.

X.

NEM KELL...

Nem kell nekem már senki,
Senki sem,
Jóllaktam a nélkül
Teljesen,
Barát? — Oh e csunya nő,
Mért vagyon,
Ha ott hagynák az embert
A fagyon?
Mésolyt „csinál” s jó arcot
A barát
S kihörperti kupádból,
De azután, ha az ég
Fölleges:
Odláhb áll ő s helyetted
Mást keres.
Szerető? Ez elkopott
Gunyszavak!

Rájuk leltem mennykővi
Hulljanak . . .
Ki szeret most mondjátok,
Ki szeret?
Ki érdemi meg az én
Szívemet?
Azt hiszitek e szív is
Köböl van
Nem szeretett még soha
Komolyan?
Ne higgyétek; mert hogya
Kő volna:
Régen a tiétekre
Hullt volna!

Taksonyi József.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1896. október 1-től —

Csongrád — Félegyház.		v. v.	v. v.
		d. e.	d. u.
Csongrádról indul	—	9.20	1.55
Gátérre érkezik	—	9.56	2.27
Félegyházra érkezik	—	10.20	2.50

Félegyház — Csongrád.		v. v.	v. v.
		d. u.	d. u.
Félegyházról indul	—	12.25	5.30
Gátérre érkezik	—	12.53	5.58
Csongrádra érkezik	—	1.25	6.30

	Félegyházról indul:	Czeplédről indul:	Budapestre érkezik:
Személyv.	2.36 p. éjjel	4.24 p. éjjel	6.45 p. regg
Személyv.	6.44 » regg.	5.30 » regg.	10.25 » d. e.
Gyorsv.	11.06 » d. e.	12.11 » d. u.	1.25 » d. u.
Személyv.	2.55 » d. u.	4.46 » d. u.	6.50 » d. u.
Gyorsv.	5.21 » d. u.	6.26 » d. u.	7.40 » este.
Személyv.	7.28 » este.	—	—

	Budapestről indul:	Czeplédről indul:	Félegyházra érkezik:
Személyv.	10.40 p. éjjel	12.44 p. éjjel	2.45 p. éjjel.
Személyv.	—	5.12 » éjjel.	5.52 » éjjel.
Gyorsv.	8.15 » d. e.	9.35 » regg.	10.34 » d. u.
Személyv.	8.15 » d. e.	10.40 » d. e.	12.11 » d. e.
Gyorsv.	2.30 » d. u.	3.11 » d. u.	4.51 » d. u.
Személyv.	4.35 » d. u.	6.41 » d. u.	8.15 » este.
Személyv.	7. — » este.	9.34 » este.	11.13 » éjje.

	Félegyházról indul:	Szegedre érkezik:
Személyvonat	2 ó. 44 p. éjjel.	4 ó. 20 p. éjjel.
Gyorsvonat	5 ó. 57 » regg.	7 ó. 42 » regg.
Személyvonat	10 ó. 35 » d. e.	11 ó. 40 » d. e.
Gyorsvonat	12 ó. 19 » d. u.	1 ó. 47 » d. u.
Személyvonat	4 ó. 52 » d. u.	5 ó. 53 » d. u.
Személyvonat	8 ó. 19 » este.	10 ó. — » este.
Személyvonat	11 ó. 23 » éjjel.	1 ó. — » éjjel.

	Szegedről indul:	Félegyházra érkezik:
Személyvonat	1 ó. 01 p. éjjel.	2 ó. 30 p. éjjel.
Személyvonat	4 » 55 » regg.	6 » 39 » regg.
Gyorsvonat	10 » — » d. e.	11 » 04 » d. e.
Személyvonat	1 » 14 » d. u.	2 » 45 » d. u.
Gyorsvonat	4 » 12 » d. u.	5 » 20 » d. u.
Személyvonat	5 » 20 » d. u.	7 » 23 » este.

Gyártmányaim

mint jök és olcsók messze ösmeretesek.

Nickel remontoir 3 frt 50 kr.
Ezüst remontoir 80/1000. 6 frt.
Ankerremontoir, barna spirál 15 frt 20 kr. és 16 frt. Sebaton rendszerü üvegfedővel 12 frttól 16 frtig.

Ébresztő rendszerü. világító, I-ső rendü minőség naponként szerkezettel 1 frt 70 kr, 10 naponként felhuzható szerkezettel 5 frt 75 kr és 8 frt 59 kr.

Képes árjegyzékek — órák, láncok és mindennemü arany és ezüst cikkekről — teljesen ingyen.

Meg nem felelő áruk kicseréltetnek, esetleg a fizetett összeg visszaadatik,

KORECKER JENŐ,

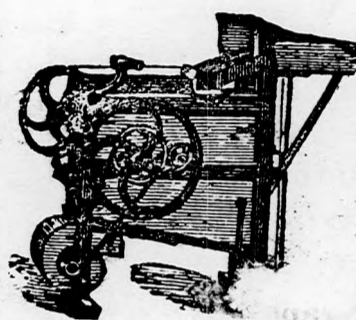
óragyáros.

BREGENZBEN, a bódéni tavon 48. sz.

— 2 évi jótállás. —

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és szelelő nélkül,

Gabona-rosták, Konkolyzók (trieurók);

kézi kezelésre való **Széna- szalmasajtók**

fekvően vagy kocsira szerelve,

Takarmány-füllesztők,

Szállítható **takarék-főző üstök** takarmány stb. részére

zománcz bevonattal vagy a nélkül, szállító készülékkel vagy a nélkül.

Szecskaavágók,

Répa- és burgonyavágók,

Darálók,

„**Agrikola**“ sor-vetőgépek (tolókerék szerkezettel)

mindennemü vetemény számára, váltókerék nélkül,

Egy-, két-, és több vasu ekék

jótállás mellett elismert legjobb szerkezettel készülnek

MAYFART PH. ÉS TÁRSA

cs. és kir. klz. szab.

gazdasági gépgyárában

BÉCS, II/1, Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvételnek.

Leggyorsabb segély

SZÉKREKEDÉS,

étvágytalanság, hideglelés és az ebből eredő bajok ellen a

ZENKE ZOLTÁN

„BARÁTITÁL”

gyomor likör készítménye. E növényyszer használati utasítással el látva **40 és 80 kros** üvegekben kapható: **Bojniczer Jakab, Schwartz Szidónia és Tóbiás Herman** fűszer-kereskedésében, valamint a gyártelepen **(H.-M.-Vásárhely Árpád-utca 12. sz.)** utánvét mellett. Használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

A nagyméltóságú kir: kereskedelmi valamint az osztr. cs. és kir. kereskedelmi miniszter urak által 74265 illetve 71602 szám alatt központilag kihirdetve és törvényesen védve.

ifj. Zsoldos Ferenc

szentesi téglagyárában szabadalmazott viharmentes fedélcserép kapható gyártelepén 10 frtért, vasúti kocsiba rakva 11 frt ezrenként. A cserép súlya 1 kgm. ezre terít hat négyszög ölet.

Ugyanott falitégla, fagymentes kut téglá, kocsi és gyalog utak burkolására, továbbá géptégla, formatéglák vakolatnélküli építkezésekhez, négy és hatszögletes padozattéglák stb. a legjutányosabb árakon kaphatók.

Nagy birtok felosztása.

A tulajdonostól nyert közjeggyői meghatalmazás alapján értesitem a venni szándékozókat, hogy a Pestmegyében, Tatár-Szt.-György községben fekvő, Méltóságos lovag Garapich Alfréd ur tulajdonát képező 7600 holdas birtok felosztás alá kerül, s hogy eszerint alkalom nyílik kisobb nagyobb parcellákat 10 holdtól kezdve feljebb rendkívül előnyös feltételek mellett örök áron megvehetni.

A birtok sik terület, 3500 hold fekete és barna kitünő szántóföld, 160 hold dohánytermelési engedéllyel és az ehhez megkívántató épületekkel, 2500 hold rét és kaszáló, 710 hold legelő, 600 hold tölgy és akácfa-erdő, 200 hold nádas, 50 hold belsőség és 40 hold szőlő.

Az itt felsorolt különböző talaju területekhez a vevők egyenlő jogokat formálhatnak, vagyis a birtoka talaja minőségéhez és a vett birtokrészlet arányához képest kerül a vevők között egyenlő arányban felosztás alá; a fent említett 600 hold erdőnek fája azonban csak részben fogja vevőket illetni, melynek talaja kiváló minőségű, buzatermelésre alkalmas és ugyancsak egyenlő arányban fog felosztatni.

A birtokot következő kölcsönök terhelik u. m.:

a magyar jelzálog hitelbank javára 550,000 frt, irva: Ötszázötvenezer frt törlesztéses jelzálogkölcsön, amely összeg után 50 éven át 5% fizetendő, miáltal tőke és kamat teljesen törlesztve lesz; ezenkívül terheli a birtokot még 200,000 frt, irva: Kétszázézer frt takarékpénztári kölcsön, mely után évenként 6% kamat fizetendő, maga a kölcsöntőke azonban csak **20 év múlva** mondható fel.

A birtokot eszerint holdanként — körülbelül 100 frtnyi kölcsön terheli; igen természetes, hogy ezen kölcsön a parcellizálás esetén is a fenti időre és feltételek mellett továbbra is érvényben marad.

A birtok vételára holdanként — 1200 — ölével számítva — 140 frt, irva: száznegyven frtot tesz. Minthogy a birtokot holdanként 100 frt kölcsön terheli, készpénzben csak 40 frt lesz holdanként fizetendő de ez sem egyszerre, hanem;

1. A velem kötendő ideiglenes szerződés aláírásakor foglalóul befizetendő 10 frt az általam megjelölendő a vevő lakhelyéhez közel lévő valamelyik nyilvános pénzügyintézetnél és pedig Méltóságos lovag Garapich Alfréd ur nevére, de azon fentartással, hogy ezen összeg mint első vételári részlet az eladó kezéhez csak akkor lesz kiszolgáltató, ha a megvett birtokrészlet a vevő nevére telekjegyzőkönyvileg átírva lesz.

2. A második részlet szinte 10 frt összegben és ugyancsak az 1. pontban említett fentartással lesz ugyanazon pénzügyintézetnél lefizetendő, mely intézet a végleges szerződést vevőnek nyomban kézbesíteni fogja.

3. Az eszerint még hátralékos 20 frt a végleges szerződés kelte napjától számított 4 (négy) egyenlő évi részletben és pedig kamat nélkül lesz az eladó kezéhez fizetendő, amely 20 frt azonban az eladó javára a vevő nevére írott birtok részletére a bankkölcsönök utáni rangsorozattal fog bekebelezettni.

Különösen figyelmeztetem a venni szándékozókat, hogy az itt felsorolt fizetésekön kívül semmi másféle című fizetések, sem parcellizációs, sem ügyvédi vagy közbenjárás költségek nem követelhetők és senki sincs jogosítva, akár csak egy krajczárt is a vevő terhére felszámítani.

A birtokon van 5 major a legjobb karban tartott gazdasági épületekkel, urasági lakással, továbbá a falu belterületén egy nagy korcsma-épület, egy jó karban levő szárazmalom és egy csendőr-laktanya. Mind-ezen épületek a parcellizálás folytán a vevők közös tulajdonát fogják képezni, és mindezekért az eladó külön fizetést nem igényel.

A birtok két vasúti vonal mentén fekszik és pedig:

1. A budapest-Lajos-mizsei vasút mentén és pedig ennek Budapesttől 2 órányira fekvő Örkény állomásától a birtok 1/2 óra alatt érhető el.

2. A budapest-zimonyi vasút mentén és pedig ennek Budapesttől 1 1/2 órai távolságu Kun-Szt-Miklósi állomásától a birtok egy óra alatt érhető el.

Minden egyéb szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással szívesen szolgálók, sőt kivánatra a vevőt saját költségemen lakhelyén is készséggel felkeresem.

Budapest, 1896. szeptember hó 25.

HORTY PÉTER s. k.

mint teljhatalmu megbizott,

Budapest, VIII., Luther-utcza 1/c. I. emelet.